

Danske Kommuner

Til orientering til Kommunernes Landsforening og Danske Regioner

Indkvartering af migranter og asylansøgere mv. i tilfælde af større tilstrømning fra Ukraine

Dato: 24. februar 2022

Udlændingestyrelsen ønsker med dette brev at varsle de danske kommuner om, at Udlændingestyrelsen vurderer, at der er betydelig risiko for, at der snarligt kan opstå en situation med tilstrømning til Danmark grundet situationen i Ukraine. Det kan i givet fald have betydning for kommunerne, der i den forbindelse efter udlændingeloven bl.a. kan pålægges at tilvejebringe offentlig ejendom, der kan bruges som indkvartering, og supplerende kan pålægges at drive disse indkvarteringssteder.

Udlændingestyrelsen er ansvarlig for at tilvejebringe og drive indkvarteringssteder for asylansøgere m.fl. I praksis driver en række indkvarteringsoperatører disse indkvarteringssteder på vegne af styrelsen.

Udlændingestyrelsens normale proces med at tilvejebringe indkvarteringssteder bygger på frivillighed og dialog med kommuner og Dansk Røde Kors. Danmark kan imidlertid, afhængigt af den sikkerhedsmæssige udvikling i Ukraine, risikere at stå over for en stor tilstrømning af migranter og asylansøgere.

Udlændingestyrelsen ønsker derfor med denne skrivelse at varsle de danske kommuner om, at Udlændingestyrelsen i nær fremtid kan få behov for at indgå i et tæt operativt samarbejde, ligesom det vil kunne blive nødvendigt at benytte de bestemmelser i udlændingeloven, der giver styrelsen udvidede beføjelser i relation til at sikre tilstrækkelig indkvarteringskapacitet, hvis der opstår en situation med en betydelig stigning i indrejsen.

Baggrund

Udlændingestyrelsen er ansvarlig for at tilvejebringe og drive indkvarteringssteder for asylansøgere m.fl. Indkvarteringsstederne er placeret rundt i landet og drives på Udlændingestyrelsens vegne af operatører (Dansk Røde Kors, kommuner og Kriminalforsorgen).

Udlændingestyrelsen vurderer nu, at der er en risiko for, at Danmark i løbet af kort tid skal kunne tage imod et betydeligt antal migranter og asylansøgere fra Ukraine, hvilket vil gøre det nødvendigt med et styrket samarbejde med de nuværende indkvarteringsoperatører samt andre myndigheder for at håndtere situationen. Det vil i en sådan situation forventeligt være nødvendigt at etablere et antal ekstra indkvarteringspladser på meget kort tid, ligesom der også skal sikres rammer for sundheds- og sociale ydelser mv.

I et såkaldt »særligt tilfælde« med massetilstrømning af asylansøgere til Danmark, er der hjemmel i udlændingeloven til en række initiativer efter forudgående godkendelse af udlændinge- og integrationsministeren. Med udtrykket »særlige tilfælde« sigtes til en situation, hvor tilstrømningen af flygtninge og migranter er så stor, at det ikke kan håndteres inden for de normale rammer, som Udlændingestyrelsen og politiet råder over i relation til at håndtere indkvartering. Der er i en sådan situation

- Hjemmel til at fravige planlovgivningen mv. i forhold til asylinkvartering (udlændingelovens § 37 f)
- Hjemmel til – uden ejerens samtykke – at gøre brug af offentlig ejendom til asylinkvartering eller tilbageholdelsesfaciliteter (udlændingelovens § 37 g). Benyttelse af denne hjemmel forudsætter, at Udlændingestyrelsen betaler et rimeligt vederlag til ejeren af den offentlige ejendom.
- Mulighed for at Udlændingestyrelsen i særlige tilfælde kan pålægge kommuner at være indkvarteringsoperatør (udlændingelovens § 37 h).

Det er Udlændingestyrelsens klare udgangspunkt, at styrelsen vil tilsigte først at opnå en kapacitetsudvidelse på centerområdet, hvis det viser sig nødvendigt, gennem de sædvanlige spor. Det vil sige, at styrelsen – i samarbejde med en nuværende indkvarteringsoperatør – etablerer og driver indkvarteringsstederne, herunder samarbejder med værtskommuner i forhold til bl.a. plangrundlag og myndighedsgodkendelser mv.

Hvis Udlændingestyrelsen er nødsaget til at benytte hjemlerne i udlændingelovens § 37 f-h skal styrelsen understrege, at vi stadig tilstræber den størst mulige inddragelse af de berørte kommuner, men hensynet til hurtigt at kunne agere vejer naturligvis tungt i den sammenhæng.

Udlændingestyrelsens anmodning til de danske kommuner

Hvis der hos den enkelte kommune er kendskab til egnede lokale ejendomme til brug for den ovennævnte mulige indkvarteringsopgave, så hører Udlændingestyrelsen meget gerne om det. En tidlig identificering af sådanne mulige ejendomme indebærer, at Udlændingestyrelsen kan indgå i det sædvanlige, dialogbaserede

samarbejde med den relevante kommune omkring etablering af et indkvarteringssted. Udlændingestyrelsen skal anmode om at modtage sådanne tilbagemeldinger fra kommuner - eller andre offentlige institutioner - snarest muligt.

Udlændingestyrelsen skal i øvrigt anmode kommunerne om, at eventuelle henvendelser fra medierne omkring håndtering af indkvartering af migranter og asylansøgere fra Ukraine videreformidles til Udlændingestyrelsen på e-mail: presse@us.dk eller telefon: 70 20 20 72 med henblik på en central betjening af pressen.

For yderligere information kontakt Jeppe Kirkeskov Winkel på jwin@us.dk eller Steen Løgstrup Nielsen på sgpn@us.dk.

Med venlig hilsen

Niels Henrik Larsen

Direktør

Udlændingestyrelsen